Zavod za elektroniku, mikroelektroniku računalne i inteligentne sustave

Arhitektura računala 2

Pismeni ispit, problemski dio (60% bodova)

- (10 bodova) Na procesor sa 16-bitnom adresnom i 8-bitnom podatkovnom sabirnicom potrebno je spojiti dva identična memorijska modula s jednim ulazom za omogućavanje, veličine 2 KiB. Moduli trebaju tvoriti kontinuirani adresni prostor koji počinje od adrese 0xF000.
- 2. (10 bodova) Za modeli mikroprogramiranog procesora koji je zadan slikom i formatom mikroriječi, napisati mikroprogram i odrediti sadržaj mikroprogramske memorije za fazu izvrši instrukcije jrbz (jump relative if B is zero) koja uvećava programsko brojilo za sadržaj registra A ako je sadržaj registra B jednak nuli. Neka je operacijski kod instrukcije \$e4, te neka mikroprogram za fazu pribavi počinje na adresi \$f0. (Pogledaj sliku i tablicu na sljedećoj stranici)
- 3. (10 bodova) Razmotrimo poboljšanje računala dodavanjem vektorske procesne jedinice koja bi obavljala operacije nad vektorima od $n_v = 16$ elemenata jednakom brzinom kao i konvencionalna procesna jedinica nad skalarima. Definirajmo postotak vektorizacije p_v kao udio vremena izvođenja operacije koje bi potpuno iskorištavale resurse vektorske procesne jedinice na procesoru sa skalarnom procesnom jedinicom.

Koliki bi morao biti p_v ako želimo ostvariti:

- (a) četverostruko ubrzanje u odnosu na skalarnu izvedbu
- (b) polovinu od maksimalnog ubrzanja u odnosu na skalarnu izvedbu
- (c) dvostruko ubrzanje u odnosu na skalarnu izvedbu, ali uz $n_v = 128$
- 4. (10 bodova) Razmatramo sljedeći potprogram u programskom jeziku C:

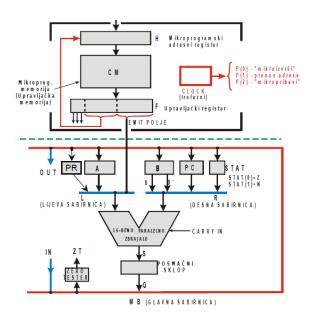
```
void f(int* p1, int* p2, int* p3){
  while (p1<p2){
    *p3=*p1;
    ++p1; ++p3;
}</pre>
```

(Napomena: pretpostaviti da se argumenti potprograma prenose preko registara r1, r2 i r3)

- (a) Koju funkcionalnost obavlja potprogram? Predloži bolje nazive potprograma i argumenata.
- (b) Predloži strojni kod za arhitekturu tipa RISC sa zakašnjelim učitavanjem i grananjem kojeg bi mogao generirati prevoditelj bez korištenja optimizacije.
- (c) Kako bi izgledala optimirana varijanta za organizaciju s jednostrukim izdavanjem?
- (d) Kako bi izgledala optimirana varijanta za organizaciju s dvostrukim statičkim izdavanjem koja u svakom trenutku može izvesti jednu instrukciju tipa ALU/branch i jednu memorijsku instrukciju?
- 5. (10 bodova) Razmatramo proces koji ima sljedeća potraživanja za radnom memorijom:
 - stog: 5000 bajta
 - dinamičke strukture: 4000 bajta
 - izvršni kod i statički podatci: 3000 bajta

Pokazati podatkovnu strukturu za adresno preslikavanje tog procesa ako se koristi dvorazinsko straničenje s 512 stavki u straničnom imeniku te po 2048 stavki u straničnim tablicama. Koliki prostor u memoriji računala zauzima takva struktura ako je poznato da sve stavke u straničnim imenicama i tablicima imaju po četiri bajta? Koliko je ukupno stranica potrebno? (Pretpostavljamo da su početne adrese svih potraživanih dijelova memorije poravnate sa početcima stranica u kojima se nalaze)

6. (10 bodova) Razmatramo višedretvenu superskalarnu (MT) arhitekturu s četiri protočne funkcijske jedinice koje mogu primiti bilo koju instrukciju. Nadalje, razmatramo dvije dretve čije kritične petlje zbog raznih zastoja u prosjeku u svakom taktu uspijevaju iskoristiti 2.2 odnosno 1.8 funkcijskih jedinica (superskalarnog procesora). Kolika bi bila maksimalna iskoristivost funkcijskih jedinica kada bi zadani procesor koristio finozrnati model izvođenja dvaju spomenutih dretvi, a kolika za grubozrnati?

Slika uz zadatak 2: mikroprogramirani cpu

CA CB COP	CSH CMB CAB CBB	CST CNA	CEM
CA	CB	COP	CSH
$\begin{array}{c} 00 \dots L \leftarrow PR \\ 01 \dots L \leftarrow [0, F(CEM)] \end{array}$	$ \begin{vmatrix} 000 \dots R \leftarrow 0 \\ 001 \dots R \leftarrow B \end{vmatrix} $	00 suma uz C=0 01 suma uz C=1	$\begin{array}{c} 00 \dots MB \leftarrow S \\ 01 \dots MB \leftarrow shr S \end{array}$
$ \begin{array}{ccc} 10 \dots L \leftarrow [F(CEM), 0] \\ 11 \dots L \leftarrow A \end{array} $	$\begin{array}{c} 010 \dots R \leftarrow B^* \\ 011 \dots R \leftarrow PC \end{array}$	10 ne koristi se 11 ne koristi se	$\begin{array}{c} 10 \dots \text{MB} \leftarrow \text{shl S} \\ 11 \dots \text{MB} \leftarrow \text{IN} \end{array}$
CMB	$\begin{array}{ c c c c }\hline 100 \dots R \leftarrow SR \\\hline CAB \\\hline \end{array}$	CBB	CST
000 nema prijenosa 001 A ← MB	$\begin{array}{c} 00 \dots H(1) \leftarrow 0 \\ 01 \dots H(1) \leftarrow 1 \end{array}$	$\begin{array}{c} 00 & \dots & \text{H}(0) \leftarrow 0 \\ 01 & \dots & \text{H}(0) \leftarrow 1 \end{array}$	$00 \dots SR$ se ne mijenja $01 \dots SR(0) \leftarrow ZT$
010 B ← MB	$10 \dots H(1) \leftarrow SR(0)$	$10 \dots H(0) \leftarrow SR(1)$	$10 \dots SR(1) \leftarrow MB(15)$
$\begin{array}{c} 011 \dots PC \leftarrow MB \\ 100 \dots SR \leftarrow MB \end{array}$	$11 \dots H(1) \leftarrow MB(0)$	$11 \dots H(0) \leftarrow MB(15)$	$ \begin{array}{c} 11 \dots SR(0) \leftarrow ZT \\ SR(1) \leftarrow MB(15) \end{array} $
$101 \dots \text{OUT} \leftarrow \text{MB}$ $110 \dots \text{PR} \leftarrow \text{MB}$			

Tablica uz zadatak 2: format mikroinstrukcijske riječi